

Souhrnná teritoriální informace:

Slovensko

Zastupitelský úřad 18. 5. 2022 15:42

Slovensko je svrchovaný, demokratický, právní stát. Éra novodobého Slovenska začíná 1. ledna 1993, kdy došlo k rozpadu Československa na dva nástupnické státy - Českou republiku a Slovenskou republiku. Slovensko je parlamentní demokracií s jednokomorovým parlamentem, který se nazývá Národní rada Slovenské republiky a má 150 poslanců. Hlavou státu je prezident/ka, kterou je nyní Zuzana Čaputová. Její současný mandát vyprší v červnu 2024. Výkonnou moc má vláda, současným premiérem je Eduard Heger.

Slovensko je malá a otevřená ekonomika závislá na ekonomickém vývoji v Německu a okolních zemích. Slovenská ekonomika rostla nepřetržitě v letech 2010-2019. Slovenská ekonomika je závislá na průmyslu, ve kterém pracuje téměř 700 tis. lidí. Životně závislá je pak na automobilovém průmyslu. Ten vytváří téměř 14 % HDP a téměř polovinu průmyslové výroby. Slovensko je největším výrobcem osobních aut na světě v přepočtu na 1.000 obyvatel. V zemi působí čtyři automobilky (Volkswagen, Peugeot, KIA a Jaguar Land Rover) a více než 350 dodavatelů pro automobilový průmysl. K dalším významným průmyslovým sektorům patří elektrotechnický průmysl, chemický průmysl a metalurgie. Významnou součástí služeb tvoří centra podnikových služeb.

Slovensko je pro ČR 2. největší exportní trh po Německu a 4. největší obchodní partner. Vzájemná obchodní bilance je pro ČR dlouhodobě výrazně přebytková. Hlavními položkami českého vývozu na Slovensko jsou osobní automobily a jejich díly a součásti, telefony pro celulární a jiné sítě, elektřina, zařízení pro automatizované zpracování dat, léky, minerální oleje a potraviny. Ze Slovenska do ČR míří osobní automobily a jejich díly a součásti, minerální oleje, výrobky ze železa a oceli a léky. Příležitosti pro české firmy na Slovensku existují především v následujících oblastech: automobilový průmysl, energetický průmysl, dopravní průmysl a infrastruktura, železniční a kolejová doprava, potravinářství a obranný průmysl. ČR je 2. největším zahraničním investorem na Slovensku po Nizozemsku. Díky spolužití v jednom státě, blízké kultuře a téměř žádné jazykové bariéře jsou obě ekonomiky silně provázané. Češi aktuálně vlastní 11,2 tis. firem na Slovensku a Slováci dokonce více než 14 tis. firem v ČR.

Podle aktuálního odhadu Ministerstva financí SR (únor 2022) by měl HDP v roce 2022 vzrůst o 3,5 %. V roce 2022 slovenská ekonomika zrychlí dynamiku i díky čerpání prostředků z Plánu obnovy a odolnosti EU. Po ústupu pandemie se obnoví spotřebitelská důvěra a s ní vzroste i domácí poptávka. Její vývoj však může nepříznivě ovlivnit vojenský konflikt na Ukrajině. Slovensko je téměř ze 100 % závislé na dovozu energetických surovin z Ruské federace. Sankce v podobě zrychleného odpojení se od dovozu surovin z Ruské federace mohou podle předních představitelů slovenského průmyslu výrazně nepříznivě ovlivnit vývoj slovenské ekonomiky. Dle aktuální prognózy (květen 2022) EK by ekonomika Slovenska měla v roce 2022 vzrůst o 2,3 % a v roce 2023 o 3,6 %.

Základní údaje	
Hlavní město	Bratislava
Počet obyvatel	5,45 mil.
Jazyk	slovenština
Náboženství	křesťanství
Státní zřízení	republika
Hlava státu	Zuzana Čaputová
Hlava vlády	Eduard Heger
Název měny	Euro (EUR)
Cestování	
Časový posun	není oproti SEČ
Kontakty ZÚ	
Velvyslanec	Mgr. Bc. Tomáš Tuhý, Ph.D., MBA
Ekonomický úsek	Ing. Petr Darmovzal
Konzulární úsek	Mgr. Hana Jelínková
CzechTrade	ne
Czechinvest	ne
Ekonomika	2021
Nominální HDP (mld. USD)	182,3
Hospodářský růst (%)	3
Inflace (%)	2,8
Nezaměstnanost (%)	7,5

Kapitoly a podkapitoly:

1 Základní informace o teritoriu

- 1.1 Systém vládnutí a politické tendence v zemi
- 1.2 Zahraniční politika země
- 1.3 Obyvatelstvo

2 Ekonomika

- 2.1 Základní údaje
- 2.2 Veřejné finance a státní rozpočet
- 2.3 Bankovní systém
- 2.4 Daňový systém

3 Obchod a investice

- 3.1 Obchodní vztahy
- 3.2 Přímé zahraniční investice
- 3.3 FTA a smlouvy
- 3.4 Rozvojová spolupráce
- 3.5 Perspektivní obory (MOP)

4 Kultura obchodního jednání

- 4.1 Úvod
- 4.2 Oslovení
- 4.3 Obchodní schůzka
- 4.4 Komunikace
- 4.5 Doporučení
- 4.6 Státní svátky

5 Základní podmínky pro uplatnění českého zboží na trhu

- 5.1 Vstup na trh
- 5.2 Formy a podmínky působení na trhu
- 5.3 Marketing a komunikace
- 5.4 Problematika ochrany duševního vlastnictví
- 5.5 Trh veřejných zakázek
- 5.6 Platební podmínky, platební morálka a řešení obchodních sporů
- 5.7 Víza, poplatky, specifické podmínky cestování do teritoria
- 5.8 Zaměstnávání občanů z ČR
- 5.9 Veletrhy a akce

6 Kontakty

- 6.1 Kontakty na zastupitelské úřady ČR v teritoriu
- 6.2 Praktická telefonní čísla (záchranka, policie, požárníci, infolinky, apod.)
- 6.3 Důležité internetové odkazy a kontakty

1 Základní informace o teritoriu

Podkapitoly:

[1.1 Systém vládnutí a politické tendence v zemi](#)

[1.2 Zahraniční politika země](#)

[1.3 Obyvatelstvo](#)

1.1 Systém vládnutí a politické tendence v zemi

Oficiální název státu je Slovenská republika.

Hlavou státu je prezident, který je volený v přímých volbách tajným hlasováním na 5 let. Prezident může být zvolen maximálně ve dvou po sobě následujících obdobích. Současnou prezidentkou je **Zuzana Čaputová**, která nastoupila do úřadu dne 15. června 2019. Prezidentka je vrchním velitelem ozbrojených sil SR. Zuzana Čaputová předtím působila jako místopředsedkyně strany Progresivní Slovensko.

Politickým uspořádáním je SR parlamentní demokracie. Jediným ústavním a zákonodárným orgánem SR je Národní rada Slovenské republiky. Zasedá v ní 150 poslanců, kteří jsou voleni na 4 roky. Volebním obvodem je celé Slovensko.

Vrcholným orgánem výkonné moci je vláda Slovenské republiky. Skládá se z předsedy, místopředsedů a ministrů.

Poslední parlamentní volby se na Slovensku konaly dne 29. února 2020. Volební účast dosáhla 65,8 %. Ve volbách byli úspěšní liberálové s progresivci (hnutí a strany Oľano, Svoboda a Solidarita a Za ľudí), kteří prosazují hlubší integraci EU a kladou velký důraz na transatlantickou spolupráci. Bývalá dlouholetá vládnoucí strana SMER - sociální demokracie ve volbách ztratila 11 mandátů. Hlavním důvodem její porážky byla intenzivní předvolební medializace strany jako příčiny korupčního prostředí na Slovensku. Vražda novináře Jána Kuciaka a jeho snoubenky v únoru 2018 byla tehdejší opozicí zneužita k veřejnému nátlaku na odstoupení premiéra Roberta Fica v březnu 2018 a rovněž ministra vnitra Roberta Kaliňáka a policejního prezidenta Tibora Gašpara. Premiéra Fica ve funkci nahradil Peter Pellegrini, kterému se nepodařilo zabránit volební porážce SMER - sociální demokracie. Do parlamentu se po volbách nedostaly dvě ze tří stran bývalé vládní koalice - Slovenská národní strana (předseda Andrej Danko) a Most-Híd (předseda Béla Bugár). Do parlamentu se nedostala ani strana Progresivní Slovensko.

Na Slovensku nyní vládne koalice čtyř politických stran a hnutí (Oľano, Sme rodina, Svoboda a solidarita, Za ľudí), která disponuje ústavní většinou. Prioritou vlády je boj proti korupci. Vazebně stíháni jsou někteří vrcholní státní úředníci, soudci, prokurátoři a bývalí policejní prezidenti. Žádný z nich ještě nebyl pravomocně odsouzen. Bývalý policejní prezident generál Milan Lučanský spáchal údajně ve vazbě sebevraždu.

Současným předsedou slovenské vlády je od 1. dubna 2021 Eduard Heger, který ve funkci nahradil Igora Matoviče. Důvody pro jeho odvolání byly řešení covidové pandemie a nákup ruských vakcín Sputnik V.

Složení vlády:

Eduard Heger (Oľano) - předseda vlády

Igor Matovič (Oľano) - místopředseda vlády a ministr financí

Štefan Holý (Sme rodina) - místopředseda vlády

Richard Sulík (SaS) - místopředseda vlády a ministr hospodářství

Veronika Remišová (Za ľudí) - místopředsedkyně vlády a ministryně investic, regionálního rozvoje a informatizace

Jaroslav Naď (Oľano) - ministr obrany

Roman Mikulec (Oľano) - ministr vnitra

Vladimír Lengvarský (Oľano) - ministr zdravotnictví

Samuel Vlčan (Oľano) - ministr zemědělství a rozvoje venkova

Ján Budaj (Oľano) - ministr životního prostředí

Natália Milanová (Oľano) - ministryně kultury

Andrej Doležal (Sme rodina) - ministr dopravy a výstavby

Milan Krajniak (Sme rodina) - ministr práce, sociálních věcí a rodiny

Ivan Korčok (SaS) - ministr zahraničních věcí a evropských záležitostí

Branislav Grohling (SaS) - ministr školství, vědy, výzkumu a sportu

Mária Kolíková (Za ľudí) - ministryně spravedlnosti

1.2 Zahraniční politika země

Slovenská republika (SR) je od 1. ledna 1993 jedním z nástupnických států bývalého Československa. SR je nezávislý, svrchovaný, demokratický a právní stát. Zahraniční politika země je orientována euroatlanticky. Pro SR neexistuje lepší alternativa, která by při respektování a ochraně individuálních lidských práv a základních svobod nabízela svým občanům vyšší míru prosperity, bezpečnosti a společné ochrany sdílených hodnot. V zahraniční politice SR prosazuje univerzální hodnoty a zásady jakými jsou svoboda, pluralitní demokracie, lidská práva a svoboda, spravedlnost, lidská důstojnost, solidarita, tržní ekonomika a mírové soužití národů. SR plně respektuje a prosazuje dodržování mezinárodního práva a mezinárodního pořádku, který je založený na mírovém soužití národů, mírovém řešení sporů mezi národy, územní celistvosti a politické nezávislosti států, jejich právu na individuální nebo kolektivní obranu a svobodné volbě být členem mezinárodních organizací.

Výchozím civilizačním, hodnotovým, geopolitickým a strategickým rámcem SR je členství v Evropské unii a Severoatlantické alianci (NATO). SR je považuje za nejlepší záruku pro obhajobu, ochranu a prosazování zahraničně politických a bezpečnostních zájmů země. Integrální součástí tohoto ukotvení je přesvědčení, že zahraniční politika začíná v sousedství. SR chce upevňovat dobré vztahy v bezprostředním, ale i v širším evropském sousedství. Nadále hodlá rozvíjet nadstandardní vztahy s Českou republikou, osvědčené vztahy s Polskem a Maďarskem a stále užší partnerství s Rakouskem. Strategickým zájmem SR zůstává stabilní, demokratická a prosperující Ukrajina. SR se bude angažovat v úsilí mezinárodního společenství řešit konflikt na Donbase mírovou cestou a obnovit územní celistvost Ukrajiny.

Důležitým formátem regionální spolupráce zůstává Vyšehrádská spolupráce (V4), která v roce 2021 oslavila 30. výročí vzniku. Hlavním kritériem působení ve V4 je zohledňování zájmů SR a přenos ke společným evropským řešením. SR chce maximálně přispět ke zlepšení reputace V4 v rámci EU. Ve V4 usiluje o posilňování spolupráce v oblasti konektivity, bezpečnosti a ochrany, občanské společnosti a mezilidských vztahů. SR hodlá rozvíjet spolupráci v rámci Slavkovského formátu (SR, Česká republika a Rakousko). Jako klíčové oblasti spolupráce vidí SR agendu EU, infrastrukturu (dopravní, energetickou, digitální), hospodářskou obnovu a rozvojovou spolupráci. Prostor pro posílení sousedské spolupráce poskytuje také Iniciativa Trojmoří, kterou SR primárně vnímá jako komplementární platformu spolupráce v rámci EU při budování společných infrastrukturních projektů v dopravě, energetice a digitalizaci na ose sever - jih.

Členství v EU a NATO je strategickým zájmem SR. Vyjadřuje geopolitické ukotvení země, znásobuje její zahraničně politický vliv a je nejefektivnějším způsobem zabezpečení prosperity a bezpečnosti SR. Důležitou součástí tohoto úsilí je rozvoj úzké bilaterální spolupráce, partnerství a spojenectví s členskými zeměmi EU a NATO. SR podporuje rozvoj společné zahraniční a bezpečnostní politiky EU. Současně podporuje další rozvoj strategické spolupráce mezi EU a NATO. Základním předpokladem z pohledu SR je, aby pokrok EU v oblasti bezpečnosti a obrany působil synergicky s kroky NATO při zachování jejich komplementarity a vyhýbání se duplicitám a byl efektivním příspěvkem k celkovému posílení bezpečnosti v euroatlantickém prostoru. Stabilita ve východním a jižním evropském sousedství souvisí s bezpečností a prosperitou SR. EU by dle SR měla být aktivně přítomná v obou regionech a neměla by dopustit vznik geopolitického vakua. Pro země Východního partnerství je dle SR akutní prioritou zabezpečení respektování mezinárodního práva a stabilizace bezpečnostní situace v regionu. Zahraniční politika SR k Rusku je postavená na hledání průniku společných zájmů a otevřeném dialogu i tam, kde se hodnoty a zájmy rozcházejí. SR podporuje integraci zemí západního Balkánu do EU. Dlouhodobou prioritou slovenské zahraniční politiky je podpora efektivního multilateralismu, jehož základním pilířem je OSN.

1.3 Obyvatelstvo

V roce 2021 se na Slovensku konalo sčítání obyvatelstva, domů a bytů.

Ze zveřejněných výsledků Statistického úřadu Slovenské republiky vyplývá, že k 1. lednu 2021 mělo Slovensko 5 459 781 obyvatel. Z celkového počtu obyvatel 48,9 % tvořili muži a 51,1 % ženy. Od posledního sčítání obyvatelstva v roce 2011 se počet obyvatelstva v SR zvýšil o 1 %.

Etnické složení obyvatelstva: národnost slovenská (83,8 %), maďarská (7,75 %), romská (1,23 %), česká (0,53%), rusínská (0,4 %). Podíly ostatních národností jsou menší než 0,2 %.

Hustota zalidnění na Slovensku dosahuje 111,33 osob na 1 km².

Podíl ekonomicky činného obyvatelstva k 1.1. 2021 dosáhl 2 748 mil. osob, tj. 50 % z celkového počtu obyvatel. Počet pracujících činil 2,531 mil. osob a počet nezaměstnaných 181 tis. osob. Podle věku bylo nejvíce zaměstnaných ve skupině 35-44 let (1,017 mil. osob) a nejméně zaměstnaných ve skupině 15-24 let (126 tis. osob). Podle ekonomických činností bylo nejvíce zaměstnaných osob ve stavebnictví (787 tis. osob) a v průmyslu (554,4 tis. osob).

V zahraničí pracovalo cca 120 tis. slovenských občanů, z toho nejvíce v Rakousku (30,4 %), v ČR (22,2 %), v Německu (19,6 %) a v Maďarsku (8 %).

Náboženské složení obyvatelstva: římskokatolické (55,8 %), evangelické (5,3 %), řeckokatolické (4 %). Druhou nejpočetnější skupinou jsou obyvatelé bez náboženského vyznání, téměř 1,3 mil. obyvatel (23,8 %).

2 Ekonomika

Podkapitoly:

[2.1 Základní údaje](#)

[2.2 Veřejné finance a státní rozpočet](#)

[2.3 Bankovní systém](#)

[2.4 Daňový systém](#)

2.1 Základní údaje

Slovenská ekonomika měřena růstem HDP vzrostla v roce 2021 meziročně o 3 %. V nominálním vyjádření byl v roce 2021 vytvořen HDP v hodnotě 97,1 mld. eur a ve stálých cenách 87,9 mld. eur (po odečtení inflace). Celková hodnota vytvořeného HDP v roce 2021 ve stálých cenách vykázala proti roku 2019, tedy předpandemickému období, pokles o 1,5 %. Na celkovém výkonu slovenské ekonomiky se podílela především domácí poptávka. Ta vykazovala růst během celého roku a ke konci roku rostla až o 3,2 %. Na jejím vývoji se podílela zejména konečná spotřeba domácností o 2,8 % ve 4. čtvrtletí 2021. Po jistém poklesu ve třetím čtvrtletí rostla v posledním čtvrtletí roku 2021 i investiční aktivita. Největší podíl na tvorbě hrubého fixního kapitálu představovaly investice do nemovitostí a do průmyslové výroby. V rámci průmyslové výroby byl zřetelný 42% ní meziroční nárůst ve výrobě dopravních prostředků.

Za celý rok 2021 tvorba hrubého kapitálu vzrostla ve stálých cenách o 13,9 %, ale téměř celou hodnotu růstu tvoří změna stavu zásob (o 13,3 %). Samotné investice (tvorba fixního kapitálu) dosáhly za rok 2021 hodnotu 18,6 mld. EUR (meziroční růst o 2,8 % v běžných cenách a 0,6 % ve stálých cenách).

Slovenská ekonomika je výrazně zaměřená na průmysl, který zaměstnává téměř 700 tis. lidí. Ekonomika je životně závislá na automobilovém průmyslu. Ten vytváří 13,9 % HDP, téměř polovinu exportu i průmyslové výroby. Na Slovensku jsou čtyři automobilky a více než 350 dodavatelů pro tyto automobilky. Slovensko je největším výrobcem osobních aut na světě v přepočtu na 1.000 obyvatel. K dalším významným průmyslovým sektorům patří elektrotechnický a chemický průmysl a metalurgie. Z jednotlivých odvětví ekonomiky vytvářejí největší část HDP služby (téměř 70 %), následují průmysl (22 %), stavebnictví (5,7 %), zemědělství, lesnictví a rybolov (2,5 %).

Odvětví ekonomiky vyprodukovaly v roce 2021 ve stálých cenách hrubou přidanou hodnotu v objemu 77,9 mld. eur, která zaznamenala meziroční růst o 2,4 %. Tvorba přidané hodnoty v průmyslu, který se podílí 26,8 % na výkonnosti slovenské ekonomiky, byla meziročně vyšší o 8,1 %. Nejdynamičtější meziroční růst v rámci průmyslu byl vykázán ve výrobě motorových vozidel o 22,4 % a ve výrobě kovových konstrukcí o 20,2 %.

Z hlediska výdajů vykázaly v roce 2021 všechny složky HDP meziročně růst. Zahraniční poptávka byla meziročně vyšší o 10,2 % a dovoz zboží a služeb byl vyšší o 11,2 %. Domácí poptávka celkem meziročně vzrostla o 3,8 % vlivem růstu tvorby hrubého kapitálu o 13,9 %, z toho tvorba hrubého fixního kapitálu vzrostla o 0,6 %. Růst vykázaly i složky konečné spotřeby, výdaje na konečnou spotřebu domácností vzrostly o 1,1 %, výdaje ve veřejné správě o 1,6 % a výdaje v neziskových institucích sloužících domácnostem o 4,3 %.

Tabulka z MOP + navíc platební bilance, zadluženost/HDP.

Ukazatel	2019	2020	2021	2022	2023
Růst HDP (%)	2,3	-5,2	3	4	3,8
HDP/obyv. (USD/PPP)	34 047,70	31 412,60	33 390,00	36 200,00	38 520,0
Inflace (%)	2,8	2	2,8	5,3	3
Nezaměstnanost (%)	5	6,8	7,5	6,6	6,3
Export zboží (mld. USD)	89,5	86,6	113,3	127	137
Import zboží (mld. USD)	88,8	84,7	102,4	115,5	123,4
Saldo obchodní bilance (mld. USD)	-1,1	1,2	-0,3	-1,1	0,1
Průmyslová produkce (% změna)	0,5	-4,9	10,4	6,9	4,9
Populace (mil.)	5,5	5,5	5,5	5,5	5,5
Konkurenceschopnost	53/63	57/63	50/64	N/A	N/A
Exportní riziko OECD	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A

Zdroj: EIU, OECD, IMD

2.2 Veřejné finance a státní rozpočet

Deficit veřejné správy v roce 2021 dosáhl 5,97 mld. eur, což představuje 6,2 % HDP. Pro srovnání deficit v roce 2020 dosáhl 5,06 mld. eur (5,47 % HDP). Národní banka Slovenska odhadovala pro rok 2021 deficit veřejné správy na úrovni 7,4 % HDP.

Deficit státního rozpočtu v roce 2021 dosáhl 7,014 mld. eur, což představuje 7,22 % HDP. Příjmy státního rozpočtu dosáhly 17,197 mld. eur a výdaje činily 24,211 mld. eur. Podobně jako v roce 2020 vyšší deficit v roce 2021 rovněž negativně ovlivnila pandemie Covid-19. Dle předběžných údajů objem výdajů v souvislosti s pandemií Covid 19 dosáhl 3,02 mld. eur, což je oproti roku 2020 o 1,59 mld. eur více.

Daňové příjmy činily 13,546 mld. eur, z toho nejvýznamnější objem tradičně dosáhla DPH (7,7 mld. eur). Fyzické osoby odvedly na daní z příjmů 3,29 mld. eur, právnické osoby odvedly na daní z příjmů 2,87 mld. eur a hodnota spotřební daně dosáhla 2,37 mld. eur. Příjmy státního rozpočtu z rozpočtu EU činily 2,27 mld. EUR a příjmy z dividend dosáhly 480 mil. eur.

Dluh veřejné správy v roce 2021 přesáhl 61 mld. EUR, což přesáhlo úroveň 63 % HDP. Pro porovnání - v roce 2020 dosáhl dluh veřejné správy 55,181 mld. EUR a představoval 60,6 % HDP a v roce 2019 činil 45,28 mld. eur (48,2 % HDP). Meziročně tak v roce 2021 veřejný dluh narostl o téměř 7 mld. EUR.

Běžný účet platební bilance v roce 2021 vykázal schodek ve výši 1,910 mld. eur. Schodek byl způsoben především propadem primárních výnosů (záporné saldo 1,67 mld. EUR). Finanční účet platební bilance vykázal záporné saldo 1,487 mld. EUR především z důvodu záporného salda v položce ostatní investice (- 7,03 mld. EUR).

Devizové rezervy centrální banky (Národní banka Slovenska) ke konci roku 2021 dosáhly 8,49 mld. eur. Nejvyšší část rezerv připadá na cenné papíry (4,88 mld. eur), následuje zlato (1,64 mld. eur) a SDR (1,63 mld. EUR, což představuje výrazný nárůst oproti roku 2020, kdy činily 372 mil. eur).

Zahraniční zadluženost na konci roku 2021 dosáhla celkově 133,1 mld. eur. Nejvyšší hrubý zahraniční dluh vykázala centrální banka (56,9 mld. eur), následují vláda (33,2 mld. eur), firmy (13,2 mld. eur) a banky (13,4 mld. eur).

Výdaje na obsluhu státního dluhu v roce 2021 dosáhly téměř 657 mil. eur (0,68 % HDP).

Veřejné finance	2021
Saldo státního rozpočtu (% HDP)	-5,9
Veřejný dluh (% HDP)	61,5
Bilance běžného účtu (mld. USD)	-1,9
Daně	2022
PO	N/A
FO	N/A
DPH	N/A

2.3 Bankovní systém

Bankovní systém tvoří centrální banka, komerční banky, pobočky zahraničních bank a specializované státní banky. Banka je právnická osoba se sídlem na území SR založená jako akciová společnost, která přijímá vklady a poskytuje úvěry a má na výkon těchto činností udělenou bankovní licenci. Podle zákona č. 483/2001 Z.z. o bankách rozhoduje o udělení bankovní licence centrální banka. Základní podmínkou pro udělení bankovní licence je peněžní vklad do základního jmění banky minimálně ve výši 16,6 mil. eur. Bankovní licence se uděluje na dobu neurčitou a není převoditelná na jinou právnickou osobu a ani nepřechází na právního nástupce.

Centrální bankou Slovenské republiky je Národní banka Slovenska (NBS). Od 1. ledna 2009 je NBS součástí Evropského systému centrálních bank. Hlavním úkolem NBS je udržovat cenovou stabilitu. Za tímto účelem se podílí na společné měnové politice. NBS mj. vydává eurobankovky a euromince, podporuje plynulé fungování platebních systémů a zúčtovacích systémů, zabezpečuje a koordinuje peněžní oběh a platební styk, udržuje devizové rezervy a uskutečňuje devizové operace. NBS vykonává přímý dohled nad finančním trhem na Slovensku. Nejvyšším orgánem NBS je Bankovní rada, která má 6 členů. Členy bankovní rady jsou guvernér, 2 viceguvernéři a 3 další členové. Funkční období je šestileté. Guvernérem NBS je od 1. 6. 2019 bývalý ministr financí Peter Kažimír.

Ke konci roku 2021 pracovalo v bankovním sektoru na Slovensku 18 800 lidí. Zisk sektoru v roce 2021 dosáhl 726,8 mil. eur, meziročně jde o zvýšení zisku o 54,7 %. Většinu zisku (65,2 %) vytvořily 3 největší banky podle počtu zaměstnanců - Slovenská sporiteľňa, VÚB banka a Tatra banka. Mezi další významné komerční banky patří ČSOB, Poštová banka a Prima banka. Mezi specializované státní banky patří Slovenská záručná a rozvojová banka a Eximbanka SR. Objem poskytnutých úvěrů v roce 2021 dosáhl 68,5 mld. EUR a meziročně byl vyšší o 7,5 %. Vklady klientů se v roce 2021 meziročně zvýšily o 4,7 % na 70,3 mld. EUR.

2.4 Daňový systém

Daňový systém má současnou strukturu od roku 2004. Hlavní body tehdejší reformy byly:

- snížení přímých daní
- zrušení některých majetkových daní (darovací, dědická, z převodu nemovitosti)
- zrušení paušálních daní u OSVČ.

Daňový systém se dříve často měnil, což bylo kritizováno. Vláda proto v roce 2020 přijala zákon, podle kterého mohou změny v daních nastat pouze k 1. lednu následujícího roku. Daňový systém se tak začíná stabilizovat.

Přehled daní na Slovensku:

Daň z příjmů fyzických osob - 19 % (zdanitelný příjem do 37.981,94 eur), 25 % (zdanitelný příjem nad 37.981,94 eur)

Odvody na sociální a zdravotní pojištění

- zaměstnanec odvádí 13,4 % z hrubé mzdy (9,4 % sociální, 4 % zdravotní), maximální měsíční vyměřovací základ pro sociální pojištění je 7.644 eur, pro zdravotní pojištění není stanoven.
- zaměstnavatel odvádí 34,4 % z hrubé mzdy zaměstnance (24,4 % sociální, 10 % zdravotní), maximální měsíční vyměřovací základ pro sociální pojištění je 7.644 eur, pro zdravotní pojištění není stanoven.

Daň z příjmu právnických osob - 21 %, snížená sazba 15 % pro roční zdanitelný výnos do 49.970 eur (tj. hranice povinné registrace pro plátce DPH).

Daň z kapitálových výnosů - 19 %, 25 %

Daň z přidané hodnoty - 20 %, snížená sazba 10 % (některé potraviny, léky, zdravotnické pomůcky, knihy, noviny, časopisy, ubytování).

Daň z dividend - 0 % (firma-rezident SR), 7 % (osoba-rezident SR), 35 % (firma a rezident států, s nimiž nemá SR daňovou smlouvu).

Spotřební daň - benzín, nafta, alkohol, tabák.

Ostatní daně:

Daň z nemovitosti - řídí se zákonem o místních daních. Dělí se na daň z pozemků, ze staveb a z bytů.

Daň z motorových vozidel - podléhají jí vozidla používaná na podnikatelské účely.

Daň z pojištění - v odvětvích neživotního pojištění.

Zvláštní odvod v regulovaných odvětvích - např. energetika, pojišťovnictví, poštovní služby,

Index daňové spolehlivosti byl na Slovensku zaveden v roce 2019 a byl až do ledna 2022 neveřejný. Od 1. 1. 2022 dochází ke změně a index daňové spolehlivosti bude veřejně dostupnou informací.

Přehled slovenského daňového systému je k dispozici na stránce: <https://www.pwc.com/sk/sk/publikacie/dane-do-vrecka-2021.html>

3 Obchod a investice

Podkapitoly:

[3.1 Obchodní vztahy](#)

[3.2 Přímé zahraniční investice](#)

[3.3 FTA a smlouvy](#)

[3.4 Rozvojová spolupráce](#)

[3.5 Perspektivní obory \(MOP\)](#)

3.1 Obchodní vztahy

Obchodní vztahy s EU

Slovensko je členem EU od 1.5.2004. Vývoz Slovenska do členských zemí EU v roce 2021 meziročně vzrostl o 17,9 % a z celkového slovenského vývozu tvořil 79,7 %. Dovoz z členských států EU se na celkovém dovozu Slovenska podílel 64,3 % a meziročně se zvýšil o 14,9 %. Mezi největší obchodní partnery Slovenska v EU patří Německo, ČR, Polsko, Maďarsko, Francie, Rakousko, Itálie, Rumunsko, Španělsko a Nizozemsko.

Obchodní výměna Slovenska s EU (mil. EUR)

	2017	2018	2019	2020	2021
Export z EU (mil. EUR)	59 528,1	64 072,4	63 932,4	59 730,6	68 630,4
Import do EU (mil. EUR)	56 773,10	61 813,90	63 445,40	59 207,20	69 805,3
Saldo s EU (mil. EUR)	-2 755,0	-2 258,5	-487	-523,3	+1 174,9

Zdroj: Evropská komise

Obchodní vztahy s ČR

V roce 2021 bylo Slovensko pro ČR 4. největší obchodní partner (po Německu, Číně a Polsku), 2. největší exportní trh (po Německu) a 4. největší importní trh (po Německu, Číně a Polsku). Na celkovém zahraničním obchodu ČR se Slovensko podílelo 6,31 %, na českém vývozu 8,06 % a na českém dovozu 4,44 %. Za rok 2021 lze konstatovat potěšitelný meziroční nárůst obrátu o 19,9 %.

Dlouhodobě vykazuje ČR se Slovenskem výrazně kladné saldo obchodní bilance. Český vývoz na Slovensko v roce 2021 meziročně vzrostl o 17,3 % a český dovoz ze Slovenska se zvýšil o 25,4 %. ČR vyváží na Slovensko hlavně části, součásti a příslušenství motorových vozidel, osobní auta, telefony pro celulární a jiné sítě, elektřinu, zařízení pro automatizované zpracování dat, léky, minerální oleje. Ze Slovenska dovážíme části, součásti a příslušenství motorových vozidel, minerální oleje, osobní auta, motory pístové vznětové pro motorová vozidla, výrobky ze železa a oceli, léky, elektřinu.

Obchodní výměna Slovenska s ČR (mld. CZK)

	2017	2018	2019	2020	2021
Export z ČR (mld. CZK)	184	332,9	346,8	338,2	396,8
Import do ČR (mld. CZK)	324	200,2	181,1	161,9	203,7
Saldo s ČR (mld. CZK)	140	-132,8	-165,7	-176,3	-193,1

Zdroj: ČSÚ

Obchodní vztahy se zeměmi mimo EU

V roce 2021 byly největšími obchodními partnery Slovenska mimo EU podle obrátu vzájemné obchodní výměny Čína, Ruská federace, Korejská republika, Velká Británie, Vietnam, Spojené státy americké, Švýcarsko a Ukrajina. Záporné saldo obchodní bilance s těmito zeměmi je dáno především značnými dovozy z Číny, dále Ruské federace, Korejské republiky a Vietnamu. Nejvíce slovenského vývozu směřuje do Velké Británie, Spojených států amerických, Číny a Ruské federace. Obrat se zeměmi mimo EU tvoří 23 % hodnoty obrátu se zeměmi EU.

Obchodní výměna Slovenska se zeměmi mimo EU (mil. EUR)

	2017	2018	2019	2020	2021
Export ze zemí mimo EU (mil. EUR)	11 302,2	15 064,50	16 029,60	15 855,60	17 080,30
Import do zemí mimo EU (mil. EUR)	11 261,2	15 260,9	11 981,1	11 452,8	N/A
Saldo se zeměmi mimo EU (mil. EUR)	-41	196,4	-4 048,5	-4 402,8	N/A

Zdroj: EIU, Eurostat

3.2 Přímé zahraniční investice

Přímé zahraniční investice na Slovensku

Odvětvová struktura

Z Národní banky Slovenska jsou zatím k dispozici pouze údaje za rok 2020.

Přímé zahraniční investice (PZI) na Slovensku dosáhly na konci roku 2020 hodnoty 52,348 mld. euro. PZI směřují především do výroby (36 %), finančnictví a pojišťovnictví (25 %), velkoobchodu a maloobchodu (9 %), nemovitostí (7 %), administrativy a podpory služeb (7 %), informačních a komunikačních technologií (6 %).

V rámci výroby směřují PZI především do těchto sektorů:

- strojírenství a automobilový průmysl (Volkswagen, PSA Peugeot Citroen, Kia Motors, Jaguar Land Rover)
- elektrotechnický průmysl (Samsung, Foxconn, Whirlpool)
- petrochemický a chemický průmysl (MOL Group, Continental, Agrofert Holding, BASF)
- hutnictví (U.S. Steel, ArcelorMittal, Nemak)
- energetika (Energetický a průmyslový holding, Enel, E.ON)
- potravinářství (Heineken, Nestlé, Meggle).

Teritoriální struktura

Největším přímým zahraničním investorem na Slovensku je Nizozemsko s celkovou hodnotou investic 11,63 mld. euro, což představuje téměř 22,2 % všech PZI. Jedná se však většinou o firmy, jejichž mateřská společnost nesídlí v Nizozemsku. Zpravidla jde o americké firmy, které na Slovensku investují prostřednictvím svých evropských centrál sídlících v Nizozemsku. Významnými ryze nizozemskými investory na Slovensku jsou společnosti Heineken, ING Bank a Nationale-Nederlanden. Heineken koupil v roce 1995 pivovar Hurbanovo a do jeho rozvoje a modernizace investoval již více než 200 mil. euro. Heineken je v současnosti největším prodejcem piva na Slovensku, hlavní značkou je pivo Zlatý Bažant. **Třetím největším investorem na Slovensku je Česká republika.**

Na Slovensku dále významně investovali zahraniční investoři z následujících zemí:

Rakousko (7,73 mld. euro, 14,8 % všech PZI) - např. firmy Erste Group, Glock, MIBA, Michatek, OMV, ZKW

ČR (7,43 mld. euro, 14,2 % všech PZI) - Energetický a průmyslový holding (EPH), Agrofert, PPF, Plzeňský Prazdroj, Hamé, Česká zbrojovka, Czechoslovak Group, Charvát Group, TTS Třebíč, ČEZ Esco

Německo (3,84 mld. euro) - Volkswagen, Continental, Hella, Osram, Siemens, Deutsche Telecom, T-Systems, Vaillant Jižní Korea (3,28 mld. euro) - Kia Motors, Hyundai Dymos, Mobis, Samsung Electronics, Yura, Hanon Systems Lucembursko (3,11 mld. euro) - ArcelorMittal Gonvarri SSC Itálie (3,10 mld. euro) - Enel, Magneti Marelli, Mevis, Lombardini

Belgie (2,78 mld. euro) - Aspel, Bekaert, Carmeuse, Deltrian, Fremach, Plastiflex

Maďarsko (2,18 mld. euro) - MOL Group

Spojené království (1,65 mld. euro) - Jaguar Land Rover, Tesco, GlaxoSmithKline, KMF Kypr (1,18 mld. euro)

Francie (1,02 mld. euro) - PSA Peugeot Citroen, Alcatel Lucent, Orange, Treves

Švýcarsko (864 mil. euro) - ABB, Enics, Lafarge Holcim, Nestlé, Nexis, Novartis, Schindler, Swiss Re

Švédsko (798 mil. euro) - Ericsson, IKEA, Lindab, Dometic

Španělsko (726 mil. euro) - Nemak, Grupo Antolin, Cikautxo, Cortizo, Fagor

České PZI na Slovensku dle ČNB

Aktuální údaje ČNB o stavu českých investic na Slovensku k 31. 12. 2020 jsou následující:

české investice na Slovensku: 116 132,5 mil. CZK

slovenské investice v ČR: 127 622,5 mil. CZK.

Dá se předpokládat, že uvedený vyšší stav slovenských investic v ČR souvisí s bankovními operacemi ČSOB a.s. a jiných finančních skupin. Agentura CzechInvest zprostředkovala mezi lety 2004 – 2018 celkem 6 investičních projektů se zemí původu na Slovensku v celkové hodnotě 2.341,2 mil. CZK, přičemž z toho investiční pobídky obdržel 1 projekt.

Pokud jde o přímé zahraniční investice, vykazuje Česká národní banka Slovensko jako v pořadí třetí zemi, kam naše firmy do roku 2019 nejvíce investovaly a Slovensko jako osmou nejvýznamnější investorskou zemi v ČR. Národní banka Slovenska vykazuje dle stavů Českou republiku jako třetího nejvýznamnějšího investora na Slovensku za rok 2020 a zároveň Českou republiku jako zemi, kam

slovenské firmy nejvíce investují.

Češi vlastní téměř 10,5 tis. slovenských firem. Hodnota upsaného českého kapitálu v základním jmění slovenských firem, které jsou z více než 50 % v českém vlastnictví, představuje částku téměř 1,15 mld. EUR. Jedná se zejména o Poštovní banku (366 mil. EUR), mobilního operátora O2 Slovakia (103 mil. EUR) a Duslo Šaľa (102 mil. EUR).

3.3 FTA a smlouvy

Smlouvy s EU

Slovenská republika (SR) a dalších 9 států včetně ČR podepsala s členskými zeměmi EU Smlouvu o přistoupení k EU dne 16. 4. 2003 v Athénách. Národní rada SR vyslovila se smlouvou souhlas dne 1. 7. 2003. Prezident SR smlouvu ratifikoval dne 26. 8. 2003. Smlouva vstoupila v platnost dne 1. 5. 2004. Vzájemný obchod mezi SR a členskými státy EU probíhá bez cel, množstevních kvót, přírůžek, certifikátů, licencí, různých formulářů i hraničních kontrol. Vstupem do EU se tedy vzájemný obchod zintenzivnil.

Smlouvy s ČR

Smluvní základnu v ekonomické a obchodní oblasti mezi Českou republikou (ČR) a Slovenskou republikou (SR) tvoří následující smlouvy:

- Smlouva mezi ČR a SR o vzájemném zaměstnávání občanů, v platnosti od 3.5.1993, sdělení 227/1993 Sb.m.s.
- Smlouva mezi ČR a SR o sociálním zabezpečení, v platnosti od 3.5.1993, sdělení 228/1993 Sb.m.s.
- Smlouva mezi ČR a SR o spolupráci a vzájemné pomoci v oboru celnictví, v platnosti od 6.6.1996, sdělení 200/1996 Sb.m.s.
- Smlouva mezi ČR a SR o společném postupu při dělení majetku České a Slovenské Federativní Republiky mezi ČR a SR a jeho přechodu na ČR a SR, v platnosti od 22.5.2000, sdělení 63/2000 Sb.m.s.
- Smlouva mezi ČR a SR o ulehčení pohraničního odbavování v silniční, železniční a vodní dopravě, v platnosti od 12.3.2001, sdělení 24/2001 Sb.m.s.
- Smlouva mezi ČR a SR o poskytování a úhradě zdravotní péče, v platnosti od 1.4.2001, sdělení 48/2001 Sb.m.s.
- Smlouva mezi ČR a SR o zamezení dvojímu zdanění a zabránění daňovému úniku v oboru daní z příjmu a z majetku, v platnosti od 14.7.2003, sdělení 100/2003 Sb.m.s.

3.4 Rozvojová spolupráce

Slovenská republika (SR) není příjemcem rozvojové pomoci, ale jejím poskytovatelem.

Rozvojovou spoluprací SR upravuje zákon č. 392/2015 Z.z. Koordinátorem poskytování rozvojové pomoci je Ministerstvo zahraničních věcí a evropských záležitostí SR. Realizátorem rozvojové spolupráce je několik státních institucí, např. Slovenská agentura pro mezinárodní rozvojovou spolupráci (SAMRS), Ministerstvo financí SR, Ministerstvo vnitra SR a Ministerstvo životního prostředí SR. Pod logem SlovakAid se realizují rozvojové projekty v zemích Afriky, Asie i Evropy.

V roce 2019 Ministerstvo zahraničních věcí a evropských záležitostí (MZVaEZ) vypracovalo v pořadí již čtvrtý klíčový strategický dokument "Střednědobá strategie oficiální rozvojové pomoci SR na léta 2019-23". Strategie je v souladu s Agendou 2030 pro udržitelný rozvoj a definuje dvě průřezová témata - životní prostředí a změnu klimatu a rovnost příležitostí. Mezi programové země rozvojové spolupráce SR v letech 2019-2023 patří Gruzie, Moldavsko a Keňa.

Slovensko na rozvojovou pomoc v průběhu roku 2021 přispělo sumou 151 mil. USD. Překonal tak historické maximum z roku 2020, kdy na rozvojovou pomoc přispělo částkou 101,8 mil. USD. Podíl na hrubém národním důchodu (HND) dosáhl 0,13 %. Bilaterální rozvojová pomoc činila 35,53 mil. USD a multilaterální 115,18 mil. USD. Bilaterální pomoc směřovala zejména na rozvojové projekty do nejméně rozvinutých zemí v jejich procesu transformace jako např. do Keni, Gruzie nebo Moldavska a dále na rozvojové post-humanitární projekty v regionech a zemích jako např. západní Balkán. V rámci multilaterální rozvojové pomoci se jedná o příspěvky SR do OSN, EU, WTO a dalších multilaterálních organizací.

České firmy se mohou zapojit do rozvojové spolupráce SR prostřednictvím výzev SAMRS, které jsou zveřejňovány na webové stránce: <https://slovakaid.sk/zaradenie/aktualne-vyhlasene-vyzvy/>.

3.5 Perspektivní obory (MOP)

Slovensko je pro ČR druhý největší exportní trh a nabízí řadu příležitostí nejen v námi uvedených perspektivních oborech.

► Dopravní průmysl a infrastruktura

Veřejná doprava a dopravní infrastruktura jsou zatíženy velkým investičním dluhem. Zastaralý vozový park vyžaduje obnovu a rostoucí tlak na jeho ekologizaci. Z tohoto důvodu bude nadále zájem o trolejbusy, elektrické autobusy i vodíkové autobusy, přičemž každá veřejná zakázka na nový vozový park musí obsahovat podíl ekologických vozidel. Do roku 2026 by mělo být 48 % autobusů i trolejbusů ekologických. Bratislavský dopravní podnik plánuje nakoupit hybridní trolejbusy s bateriemi, elektrické autobusy a autobusy využívající biopaliva. Aktuálně je na Slovensku otevřených 766 km dálnic a rychlostních silnic. Výstavba dálniční a silniční infrastruktury na Slovensku je financována z velké části z eurofondů. Dlouhodobou hlavní vládní prioritou je dokončení zbývajících úseků dálnice D1 z Bratislavy do Košic. K dalším prioritám patří obchvaty měst Levice a Šaľa, dokončení dálnice D3 (Žilina - polská hranice), výstavba některých úseků rychlostních silnic R2 (obchvat Košic), R4 (obchvat Prešova), rekonstrukce 1,323 km silnic první třídy, modernizace 485 silničních mostů a investice do inteligentního systému řízení dopravy.

► Železniční a kolejová doprava

Vzhledem k velmi nízkému počtu elektrifikovaných tratí na Slovensku je zdejší prioritou postupné rozšiřování těchto tratí a s tím související nezbytná modernizace vozového parku. Na jeho obnově se již významně podílí čeští výrobci kolejových vozidel. Slovensko rovněž deklaruje svůj záměr další liberalizace dopravy, vedle obnovy vozového parku v silniční i železniční dopravě se zda naskýtají příležitosti pro vstup soukromých dopravců. Železniční doprava je dlouhodobě podfinancovaným sektorem. Správce infrastruktury Železnice Slovenské republiky (ŽSR) odhaduje investiční dluh na železniční infrastrukturu na 15 mld. EUR (367,5 mld. CZK). Celková délka železničních tratí na Slovensku dosahuje 3.623 km, přičemž až 35 % tratí je problémových a 56 % tratí není elektrifikovaných. Železniční doprava je dlouhodobě podfinancovaným sektorem. Správce infrastruktury Železnice Slovenské republiky (ŽSR) odhaduje investiční dluh na železniční infrastrukturu na 15 mld. EUR (367,5 mld. CZK). ŽSR připravuje rozsáhlou modernizaci železniční infrastruktury, přičemž chce modernizovat kolejové tratě, zabezpečovací zařízení či výhybky.

► Energetický průmysl

Slovensko v posledních letech spotřebovává cca o 10 % více elektřiny, než vyrábí. V elektroenergetice patří mezi příležitosti zvýšení kapacity přeshraniční přenosové soustavy kvůli plánovanému spuštění nových reaktorů v jaderné elektrárně v Mochovcích o výkonu 2 x 471 MWe. Potenciál představuje výstavba bateriových úložišť elektrické energie či instalace zařízení využívajících obnovitelné zdroje energie (větrné parky, solární elektrárny) a výroba vodíku s pomocí přebytečné elektřiny z jaderných elektráren. Příležitosti nabízí budování nabíjecích a rychlonabíjecích stanic pro elektromobily, skladování elektřiny, budování inteligentních řešení (automatizace, big data, smart sítě). Transformace regionu Horní Nitra po skončení těžby uhlí v roce 2023 nabízí příležitosti v projektech spojených s využitím geotermální energie. Po plánovaném spuštění 4. bloku v jaderné elektrárně Mochovce v roce 2023 bude výroba elektřiny na vyšší než spotřeba cca o 5-10 % a Slovensko se stane čistým exportérem elektřiny.

► Obranný průmysl

V roce 2021 byla přijata na Slovensku nová obranná strategie, modernizace techniky a infrastruktury se budou rozvíjet současně, protože jsou navzájem provázány. Koncept dlouhodobých nákupů ministerstva obrany až do roku 2035 byl představen v létě 2021. V oblasti modernizace techniky se budou nakupovat zejména větší a menší obrněné transportéry, dělostřelecké systémy, ruční zbraně či nákladní auta. V průběhu následujících 10ti let hodlá Slovensko investovat na modernizaci armády téměř 9 mld. EUR (228 mld. CZK). Česká i Slovenská republika mají zájem o užší spolupráci svých armád a sjednocení výzbroje pro zvýšení vzájemné součinnosti a bojových schopností. Současný stav v armádě charakterizuje zastaralost výzbroje, techniky, materiálu i komunikačních a informačních systémů. Na základě závazků vůči NATO musí Slovensko dobudovat těžkou mechanizovanou brigádu. Slovensko čekají masivní investice do obrany, Ministerstvo obrany SR plánuje v průběhu následujících 10 let investovat do modernizace armády téměř 9 mld. EUR (228 mld. CZK). Výdaje na obranu mají dosáhnout požadovaná 2 % HDP v roce 2024.

► Zemědělský a potravinářský průmysl

Produkce potravin na Slovensku je nízká, podíl slovenských potravin v domácím maloobchodě dosahuje pouze 40 % a počet zaměstnanců v zemědělství i v potravinářství každoročně klesá. Zhruba 60 % potravin se dováží, každý pracovní den přijíždí na Slovensko 800 kamionů s potravinami. Slovensko nabízí velké příležitosti při budování jatek, mrazíren, konzerváren, zavlažovacích zařízení a zpracovatelských kapacit pro zeleninu a ovoce. Na Slovensku je nedostatek zpracovatelských kapacit pro maso, zeleninu i ovoce a tyto existující potřebují modernizaci. Konzervářský průmysl téměř zmizel. V současnosti se zemědělsky využívá přibližně 50% rozlohy Slovenska. Celková rozloha orné půdy na Slovensku dosahuje 1,73 milionů hektarů, avšak pouze 52 tisíc hektarů se zavlažuje.

Více než 80% půdy je v rukou soukromých vlastníků a církví. Zhruba 20% půdy spravuje stát prostřednictvím Slovenského pozemkového fondu. Na ekologické farmy připadá zhruba 3 % orné půdy. Počet zaměstnanců v zemědělství i v potravinářském průmyslu každoročně klesá a dosahuje 32 tisíc lidí, což představuje 4 % všech zaměstnanců.

► **ICT - digitalizace**

Slovenská vláda si ve svém Plánu obnovy a odolnosti stanovila jako jednu ze svých reformních priorit digitální transformaci jednotlivých odvětví ekonomiky a vyčlenila na ni celkem 615 mil. EUR (15,3 mld. CZK). Půjde především o transformaci stávajícího průmyslu na průmysl 4.0, který má představovat zejména automatizaci výroby a výměny dat ve výrobních procesech. Průmysl 4.0. se má stát motorem slovenského ekonomického růstu. Přispět k tomu mají jak soukromé, tak i veřejné investice do nových technologií. Slovensko se připravuje rovněž na vytvoření nové dynamické datové ekonomiky, která by měla vytvořit dostatečný prostor pro vznik nových inovativních řešení. Digitalizace je pro Slovensko velkou výzvou a zároveň i příležitostí nejen pro zdejší firmy, ale zejména v případech přeshraničních projektů rovněž pro české firmy. Na digitalizaci Slovenska bylo z Plánu obnovy a odolnosti vyčleněno celkem 615 mil. EUR (15,3 mld. CZK). Z této částky je na rozvoj digitální ekonomiky vyčleněno 183 mil. EUR (4,5 mld. CZK) a z toho na přeshraniční evropské projekty zaměřené na budování digitální ekonomiky je určeno 104 mil. EUR (2,6 mld. CZK). Právě přeshraniční projekty jsou příležitostí pro české podnikatelské subjekty. Digitální transformace a posun směrem k průmyslu orientovanému na inovace a technologie představují značný potenciál stát se skutečným motorem ekonomického růstu Slovenska. Realizace Plánu obnovy a odolnosti předpokládá, že Slovensko se přeorientuje z klasické průmyslové výroby právě na digitální úroveň hospodářství. Klasické odvětvové členění hospodářství se bude postupně ztrácet a bude posilovat právě interdisciplinární a meziodvětvový charakter hospodářství.

Více informací lze nalézt v Mapě oborových příležitostí pro Slovenskou republiku.

4 Kultura obchodního jednání

Podkapitoly:

[4.1 Úvod](#)

[4.2 Oslovení](#)

[4.3 Obchodní schůzka](#)

[4.4 Komunikace](#)

[4.5 Doporučení](#)

[4.6 Státní svátky](#)

4.1 Úvod

Slovensko je pro ČR nejbližší zahraniční partner pro obchodní jednání. Čeští obchodníci se na Slovensku domluví bez problémů. Jedinou výjimkou jsou zahraniční manažeři působící ve slovenských firmách. Češi a Slováci mají velmi blízkou kulturu a četné rodinné vazby z éry společného státu. Po rozpadu Československa ke dni 31.12.1992 pokračuje promíchávání obou národů. V ČR studuje velké množství Slováků, kteří v naší zemi ve velké míře po ukončení studií zůstávají pracovat a zakládají manželství s našimi občany.

4.2 Oslovení

Slovensko je pro většinu českých firem a podnikatelů první volbou pro export. Je to dáno geografickou, jazykovou, kulturní i politickou blízkostí. České firmy se mohou se svými budoucími obchodními partnery setkat na veletrhu, podnikatelském fóru, firemní prezentaci či jiných příležitostech na Slovensku i v ČR. Oslovení potenciálního obchodního partnera probíhá slovně a přímo. Obě strany si zpočátku většinou vymění základní informace o svých obchodních záměrech. Následně osobní schůzky či písemný kontakt mezi obchodními partnery již konkretizují obchodní záměry.

Řada firem si kontakt na svého budoucího obchodního partnera na Slovensku najde na internetu. První telefonické oslovení sekretariátu takové firmy vyžaduje následné písemné oslovení s žádostí o obchodní schůzku ve formě „Vážený pane/ vážená paní“. Křestní jméno se v oslovení nepoužívá. Obchodní partneři si většinou vykaží. Po určité době a vzájemné náklonnosti si mohou obchodní partneři tykat.

Velvyslanectví ČR na Slovensku poskytuje na základě konkrétních požadavků českých firem pracovní kontakty na potenciální obchodní partnery, obchodní komory, profesní asociace či zástupce státních úřadů na Slovensku.

Na Slovensku se české firmy domluví bez problémů. Jedinou výjimkou jsou cizí manažeři ve slovenských firmách, kteří mluví anglicky a nerozumí česky. Doporučujeme tedy předem znát seznam osob pro jednání za slovenskou stranu a jejich případnou neznalost češtiny.

4.3 Obchodní schůzka

Obchodní schůzku doporučujeme domluvit telefonicky nebo e-mailem zhruba týden předem. Žadatel o schůzku uvede svoji pozici ve firmě, navrhne datum a místo schůzky a rovněž témata k jednání. Je třeba vyčkat na písemné potvrzení schůzky od slovenské strany. V případě jednání s představiteli státních úřadů se schůzky konají výlučně na těchto úřadech. Slovenská strana je důkladně připravená. Předem se dojednává počet zúčastněných osob z české i slovenské strany. V případě jednání s představiteli soukromých firem se schůzky konají v kanceláři či restauraci. Obchodní schůzka ve firmě se koná zpravidla v časovém rozmezí 9:00 - 11:00 hod. nebo 14:00 - 16:00 hod., v restauraci v rámci oběda v rozmezí 11:30 - 13:30 hod. Večerní obchodní schůzky v restauraci nejsou obvyklé. Výjimku představují dlouhodobí obchodní partneři. Jejich pracovní schůzka večer v restauraci probíhá v rozmezí 18:00 - 21:00 hod. Při prvním obchodním jednání si partneři vyměňují vizitky. Témata k jednání se dohodnou obvykle písemně předem. Předávání dárků není na Slovensku běžné.

Obchodní schůzky probíhají celoročně. Nedoporučuje se však plánovat schůzky v období křesťanských svátků (Tři králové, Velikonoce, Cyril a Metoděj, Vánoce, Sedmibolestná Panna Marie - 15.9.) a rovněž v období dalších státních svátků na Slovensku (1.1., 1.5., 8.5., 1.9., 17.11.). Během letních prázdnin je ve státní správě pracovní režim volnější.

Zatímco v ČR je typický jistý sociální odstup při navazování společenských a obchodních kontaktů, pro Slováky je spíše charakteristické preferování neformálních až familiárních vztahů.

Na Slovensku platí, že v byznyse se pozná téměř každý s každým. To je zřejmě důvod, proč i na schůzky se zahraničním partnerem nejsou Slováci zvyklí přicházet s předem připravenými návrhy a spoléhají se na dodatečně zaslání dohody, apod. Při obchodním jednání se Slováci mnohdy vyhýbají přesnosti, disciplíně a často preferují intuici, momentální inspiraci a zdravý selský rozum. Slováci jsou většinou přesvědčeni o tom, že každý problém má nějaké řešení i za cenu menší změny daného cíle. Mnohdy hledají i třetí cestu.

Oproti ČR nejsou na Slovensku velké kulturní, náboženské, etnické odlišnosti. Slováci se však zpravidla vyhýbají konkrétnostem, jsou neformální, nejdou hned k podstatě věci a neochotně nazývají věci pravými jmény. Jejich komunikace je plná jistých narážek, náznaček, odkazů, širších souvislostí. Jako vtip Slováci často rádi podotknou, že nejsou méně zkušení či méně chytrí než jejich „starší čeští bratři“.

Na Slovensku nelze vždy spoléhat na přílišnou dochvilnost. Při obchodním jednání Slováci často pospíchají, chtějí to mít rychle za sebou a spíše se baví neformálně. Obchodní schůzka trvá zpravidla 1 hodinu, ale může se i protáhnout.

Slováci jsou obecně emotivnější než Češi. Záleží také na momentálním společenském a politickém klimatu. Tento rys však není moc výrazný.

Na Slovensku existuje jistá konkurence mezi západem a východem. Tím, že se do Bratislavy a na západ Slovenska stěhuje za prací a byznysem hodně lidí z východního Slovenska, tak se tyto jisté rozdíly navenek stírají. Zároveň jsou však patrné rozdíly v jednání s „tvrdšími“ Bratislavany a s tzv. přistěhovalci z východu Slovenska.

Dříve se při obchodních jednáních na Slovensku nabízel tvrdý alkohol. V současnosti je to spíše výjimkou. Hostitel může nabídnout při pracovním obědě pivo či skleničku vína. V případě jednání s obchodními partnery na východním Slovensku se může objevit v nabídce i tvrdý alkohol domácí výroby (nejčastěji borovička).

Oblečení na pracovní jednání je běžně jako v ČR. Očekává se pánský oblek a dámský kostým.

Většinou se na účastnících obchodního jednání dohodnou obě strany telefonicky či e-mailem na začátku při přípravě schůzky. Složení a počet členů týmu závisí na rozsahu agendy. Věkové a genderové složení týmu nehraje roli. Obchodní jednání vede zpravidla ředitel firmy nebo ředitel odboru státního úřadu. Pro jednotlivá témata mají při jednání experty na danou oblast.

Na Slovensku není obvyklé pozvat obchodního partnera domů. V případě, že jde o dlouholetého obchodního partnera, se to může stát. Hlavním místem pro obchodní schůzky jsou kanceláře a restaurace.

4.4 Komunikace

Na Slovensku se domluvíte bez problémů. Jedinou výjimkou jsou cizí manažeři ve slovenských firmách, kteří mluví anglicky a nerozumí česky. Doporučujeme tedy předem znát seznam osob pro jednání za slovenskou stranu a jejich případnou neznalost češtiny.

Obecně se uvádí, že politika je tabu. Téměř žádné jednání se však neobejde bez zmínky o aktuální politické situaci. Ze strany Slováků často zazní, že ani v ČR na tom nejsme politicky lépe. Jistým tabu je náboženství a s tím související otázka potratů. K dalším komunikačním tabu patří LGBT, genderová agenda, Slovenský stát za 2. světové války a otázky platů.

Zpočátku je nejlepší komunikovat telefonicky a e-mailem. Při řešení složitějších problémů a citlivých otázek doporučujeme osobní jednání.

4.5 Doporučení

Českým podnikatelům a firmám doporučujeme, aby si před vlastním rozhodnutím vstoupit na slovenský trh udělali důkladný průzkum slovenského trhu u svého výrobku či služby. Prospěšné je určitě navštívit příslušný oborový veletrh v Bratislavě či Nitře, který poskytne základní informaci o aktuální situaci a konkurenci na slovenském trhu. Českým podnikatelům a firmám také doporučujeme domluvit se s místní firmou na právním poradenství v oblasti podnikání na Slovensku. Zároveň mohou české firmy a podnikatelé kontaktovat příslušné oborové asociace či svazy a obchodní komory v jednotlivých regionech Slovenska.

Obchodně-ekonomický úsek Velvyslanectví ČR v Bratislavě je připraven českým firmám a podnikatelům pomoci při získávání kontaktů na potenciální obchodní partnery na Slovensku. Velvyslanectví se významně podílí na různých firemních prezentacích v rámci projektů ekonomické diplomacie PROPED a pořádá podnikatelská fóra s cílem více propojit české a slovenské firmy v různých oborech. Vzhledem ke geografické blízkosti Slovenska se české firmy často prezentují na veletrzích v Bratislavě a v Nitře. Velvyslanectví se snaží podporovat české firmy osobní účastí na veletržním stánku.

4.6 Státní svátky

Seznam státních svátků na Slovensku:

1.1. - Den vzniku Slovenské republiky

6.1. - Zjevení Páně/Tři králové a vánoční svátek pravoslavných křesťanů

Velký pátek - pohyblivé datum, v roce 2023 je Velký pátek 7.4.2023

Velikonoční pondělí - pohyblivé datum, v roce 2023 je Velikonoční pondělí 10.4.2023

1.5. - Svátek práce

8.5. - Den vítězství nad fašismem

5.7. - Svátek svatého Cyrila a svatého Metoděje

29.8. - Výročí Slovenského národního povstání

1.9. - Den Ústavy Slovenské republiky

15.9. - Panna Marie Sedmibolestná

30.10. - Výročí deklaráce slovenského národa

1.11. - Svátek Všech svatých

17.11. - Den boje za svobodu a demokracii

24.12. - Štědrý den

25.12. - První svátek vánoční

26.12. - Druhý svátek vánoční

Na Slovensku je tradice uctívat především Slovenské národní povstání, kdy se po celé zemi na různých místech kladou věnce.

5 Základní podmínky pro uplatnění českého zboží na trhu

Podkapitoly:

[5.1 Vstup na trh](#)

[5.2 Formy a podmínky působení na trhu](#)

[5.3 Marketing a komunikace](#)

[5.4 Problematika ochrany duševního vlastnictví](#)

[5.5 Trh veřejných zakázek](#)

[5.6 Platební podmínky, platební morálka a řešení obchodních sporů](#)

[5.7 Víza, poplatky, specifické podmínky cestování do teritoria](#)

[5.8 Zaměstnávání občanů z ČR](#)

[5.9 Veletrhy a akce](#)

5.1 Vstup na trh

Slovenská republika (SR) je pro většinu českých firem a podnikatelů první volbou pro export. Je to dáno geografickou, jazykovou i kulturní blízkostí. Před vstupem na slovenský trh je třeba věnovat pozornost průzkumu trhu, zjistit si potenciální zájem o výrobek či službu a zpracovat obchodní a marketingový plán. Konkurence je stejně jako v ČR obrovská. Slovenský zákazník se rozhoduje podle kvality a ceny. Prodej českých výrobků je obvykle prováděn přímo slovenskému odběrateli, a to především u zboží investičního charakteru (např. stroje, dopravní prostředky, energetická zařízení) nebo do velkoobchodní sítě (spotřební zboží, potraviny, atd.). Slovenská maloobchodní síť je pod silným vlivem velkých nadnárodních řetězců. U potravin je maloobchodní síť velmi koncentrovaná a vstoupit do ní je obtížné. Slovenští dovozci nechtějí obchodovat přes prostředníky a hledají přímé kontakty na výrobce, což pro konečného zákazníka v SR znamená zpravidla nižší cenu. Důležitým faktorem je zajištění záručního i pozáručního servisu.

České výrobky se mnohdy uplatňují díky cenové konkurenceschopnosti oproti výrobkům ze západní Evropy. Na druhou stranu však české firmy nadále podceňují vlastní propagaci. Pro distribuční činnost v SR si česká firma nemusí zřizovat organizační složku v SR. Rozhodnutí o zřízení či nezřízení organizační složky zahraniční firmy na Slovensku závisí na ekonomických faktorech i oboru činnosti. V případě, že jde pouze o krátkodobou zkoušku, nemusí zde česká firma zřizovat organizační složku. Jestliže však česká firma plánuje rozšiřovat své aktivity na Slovensku, dříve či později se nevyhne založení organizační složky zahraniční (české) firmy na Slovensku. Distribuci výrobků na Slovensku může česká firma zabezpečit buď vlastními zaměstnanci, nebo smluvně prostřednictvím místních obchodních zástupců. V případě obchodních zástupců nejde o pracovněprávní, ale o obchodněprávní vztah. Ten se řídí ustanovením §§ 652 až 672a zákona č. 513/1991 Sb., Obchodního zákoníku ve znění pozdějších předpisů.

SR je stejně jako ČR součástí celní unie EU, což znamená uplatňování stejných celních sazeb a společných pravidel vůči třetím zemím a neexistence cel a jiných omezení ve vzájemném obchodu. Obchod s třetími zeměmi upravují zvláštní celní předpisy (např. Celní kodex, nařízení Evropské komise a Rady EU). Dovození a vývozní omezení se v SRu vztahují na následující zboží:

- výrobky obranného průmyslu
- dovoz, vývoz, transfer určených výrobků na civilní použití (zbraně, munice, černý prach, bezdýmný prach)
- zboží a technologie dvojího užití - vybrané nebezpečné látky a přípravky (chemické látky)
- prekurzory drog - prekurzory výbušnin - obchod s ocelí, textilem, oděvy, dřevem
- mučící nástroje

Obchodování s výše uvedenými výrobky podléhá schvalovacímu (licenčnímu) řízení. Státní ústav pro kontrolu léčiv požaduje, aby držitel povolení na distribuci léků do velkoobchodu hlásili dovoz léků, které nejsou v SR registrované, a to podle § 18 odst. 1 písm. h) zákona č. 362/2011 Z.z. o lécích a zdravotnických pomůckách. Neregistrované léky mohou být do SR dovezeny pouze na základě povolení Ministerstva zdravotnictví SR.

Dovoz a vývoz zboží v rámci EU nepodléhá celnímu a neprobíhá ani žádné celní řízení. Firmy a podnikatelé mají povinnost nahlašovat svoje obchodní toky na území EU při překročení stanovených hodnot, a to registrací do systému Intrastat. Pokud v kalendářním roce dosáhne hodnota kumulovaného vývozu firmy do zemí EU 400.000 eur, pak se musí tato firma registrovat do Intrastat. U dovozu se jedná o kumulovanou hodnotu 200.000 eur. Při překročení těchto hodnot se hlášení o vývozu zboží a dovozu zboží provádí měsíčně elektronicky přes systém CEP na příslušný celní úřad. Minimální hodnota obchodní transakce pro hlášení do Intrastat je 200 eur.

Obchod s třetími zeměmi je zatížen větší administrativou. U celního řízení se může podnikatel zastupovat sám nebo může využít služby odborníka. Této službě je vhodné využít v případě, že podnikatel obchoduje s třetími zeměmi výjimečně a nemá pro něj smysl zaměstnávat vlastního celního deklaranta. Celní řízení obvykle zajišťují i přepravní společnosti (speditéři). Celní řízení začíná podáním celního prohlášení, které musí obsahovat všechny požadované přílohy (např. faktury, kupní smlouvu, doklad o přepravě zboží, doklad o pojištění zboží). Celní prohlášení při vývozu i dovozu zboží se podává elektronicky. Při vývozu zboží se neuplatňuje DPH. Celní řízení při dovozu ze třetích zemí je od 1.7.2021 povinné u každé zásilky. Na základě celního prohlášení vyměřuje celní úřad celní dluh, který tvoří dovozní clo, DPH a případně i spotřební clo. Všichni podnikatelé se sídlem v EU, kteří komunikují s celními orgány, musí požádat o zaregistrování a přidělení čísla EORI (Economic Operators Registration and Identification system). Toto číslo se používá při styku s celními orgány v celé EU. Na Slovensku je registračním úřadem Finanční ředitelství SR v Popradu.

5.2 Formy a podmínky působení na trhu

Česká firma může na Slovensku podnikat prostřednictvím následujících forem:

- společnost s ručením omezeným (s.r.o.)
- akciová společnost (a.s.)
- komanditní společnost (k.s.)
- veřejná obchodní společnost (v.o.s.)
- pobočka zahraniční firmy

Hlavní formou podnikání je společnost s ručením omezeným (s.r.o.). Může ji založit jedna nebo více fyzických osob, ale i jedna nebo více právnických osob. Minimální vklad každého společníka je 750 eur. Základní kapitál s.r.o. je minimálně 5.000 eur. Hlavní výhodou s.r.o. je omezení ručení do výše základního jmění. Naproti tomu živnostník ručí veškerým svým majetkem. Založení s.r.o. trvá obvykle 7-10 pracovních dní.

Mezi nezbytné dokumenty pro založení firmy patří: zakladatelská smlouva, podpisové vzory jednatelů, prohlášení zakladatele, prohlášení správce vkladu, apod. Nutným úkonem pro založení firmy je zápis do Obchodního rejstříku u příslušného okresního soudu. Zápis stojí 150 eur (s.r.o., komanditní společnost, veřejná obchodní společnost) nebo 750 eur (akciová společnost). Základní kapitál akciové společnosti je minimálně 25.000 eur.

Každá firma musí elektronicky požádat také o registraci na Finančním úřadě k placení daně z příjmu (přidělení DIČ), v Sociální pojišťovně (pro placení odvodů na sociální pojištění za své zaměstnance) a ve zdravotní pojišťovně (odvody na zdravotní pojištění).

Český občan může na Slovensku podnikat také jako živnostník. K registraci se na místně příslušném živnostenském úřadu předkládají následující doklady:

- výpis z trestního rejstříku
- notářem ověřená kopie českého živnostenského oprávnění
- doklad prokazující oprávnění užívat nemovitost (pokud se adresa místa podnikání liší od místa bydliště)
- souhlas se zpracováním osobních údajů.

Živnostenský úřad zaregistruje žadatele do zdravotní pojišťovny, na Finančním úřadě (přidělení IČO). Osvědčení o živnostenském oprávnění se vydává do 3 pracovních dní od doručení požadovaných dokladů. Živnostníci jsou vedeni v Živnostenském rejstříku. V prvním roce podnikání nemusí živnostník platit odvody do Sociální pojišťovny a platí jen minimální zdravotní pojištění. Živnosti se dělí na volné, řemeslné a vázané. U volných živností stačí splnit všeobecné podmínky pro provozování živnosti. U řemeslných a vázaných živností je nutné splnit i zvláštní podmínky pro provozování živnosti (např. vzdělání, délka praxe v oboru). Oprávnění na volnou živnost stojí 5 eur a na řemeslnou nebo vázanou živnost 15 eur. Pozastavit živnost lze nejméně na 6 měsíců a nejdéle na 3 roky. Živnostník vede jednoduché účetnictví. Může uplatňovat paušální výdaje do výše 60 % příjmů, nejvíce však 20.000 eur za rok.

5.3 Marketing a komunikace

Náklady na reklamu výrobků či služeb v hromadných sdělovacích prostředcích (HSP) či na reklamních plochách (billboard) u dálnic či silnic první třídy na Slovensku jsou vysoké. Toto si mohou dovolit pravděpodobně pouze velké české firmy. Na různých televizních kanálech, rádiích či v tištěných médiích na Slovensku byly zaznamenány například reklamy na automobily Škoda, pivo Pilsner Urquell, telekomunikační služby od firmy O2, energetické služby od ČEZ ESCO či Energetického průmyslového holdingu (EPH), bankovní služby od mBank či Fio.

Velká většina českých firem a podnikatelů využívá či může využívat k propagaci svých výrobků a služeb na slovenském trhu odborné časopisy a rovněž elektronický měsíční časopis, který vydává Slovenská obchodní a průmyslová komora (SOPK). Nabídky či poptávky po obchodní spolupráci mohou být rovněž zaslány jednotlivým oborovým asociacím a svazům na Slovensku. Další možností je propagace na internetu či prostřednictvím různých sociálních sítí (např. YouTube, Facebook, Instagram), která v současné moderní a progresivní době nabývá na stále větším významu.

Tradičním a velmi efektivním nástrojem propagace výrobků či služeb na Slovensku stále zůstává účast českých firem a podnikatelů na oborových mezinárodních veletrzích a výstavách. Takové akce jsou na Slovensku hodně navštěvované i zákazníky z okolních zemí (Polsko, Maďarsko, Rakousko) a mají vysokou úroveň. K tradičním veletržním městům na Slovensku patří Bratislava a Nitra. Spíše regionální než mezinárodní charakter pak mají veletrhy a výstavy v Trenčíně. Ty lze doporučit v případě cestovního ruchu pro prezentaci příhraničních moravských krajů či okresů slovenským turistům.

České firmy, které mají zájem o zajištění prezentace svých výrobků či služeb nebo dokonce zajištění tzv. roadshow prezentací po celém Slovensku mohou využít služeb celé řady marketingových a reklamních agentur na Slovensku, které realizují projekty na zakázku podle přání zákazníka.

Při vzájemné komunikaci se téměř žádné jednání neobejde bez zmínky o aktuální politické situaci. Doporučujeme však o citlivých politických tématech mluvit zdrženlivě. Jistým tabu v komunikaci by mělo být náboženství a s tím související otázka potratů. K dalším komunikačním tabu patří LGBT, genderová agenda, Slovenský stát za 2. světové války a otázky platů. Rovněž nedoporučujeme příliš rozebírat příčiny rozdělení bývalého společného státu Československa.

5.4 Problematika ochrany duševního vlastnictví

Duševní vlastnictví je majetek nehmotné povahy. Je předmětem právní ochrany a jeho používání je proto vázané na souhlas autora nebo tvůrce. Právo duševního vlastnictví obsahuje dvě oblasti:

- 1) autorské právo a práva související s autorským právem - souvisí především s uměleckou, kulturní oblastí
- 2) právo průmyslového vlastnictví - souvisí především s hospodářskou, technickou oblastí.

V oblasti autorského práva platí na Slovensku autorský zákon č. 185/2015 Z.z. Upravuje vztahy, které vznikají v souvislosti s vytvořením a použitím autorského díla nebo uměleckého výkonu, s výrobou a použitím zvukového záznamu, audiovizuálního záznamu nebo vysílání, s vytvořením nebo zhotovením a použitím počítačového programu nebo databáze tak, aby byla chráněna práva a oprávněné zájmy autora, výkonného umělce, výrobce zvukového a audiovizuálního záznamu, rozhlasového a televizního vysílatele, autora počítačového programu, autora databáze a zhotovitele databáze. Autorské právo chrání díla (např. literární, hudební, fotografická, architektonická), jiné předměty ochrany, k nimž se vážou práva související (umělecký výkon, záznam zvukový a audiovizuální, počítačové programy a databáze). Na ochranu autorských práv není nutná žádná registrace, protože vzniká automaticky.

Právo průmyslového vlastnictví chrání předměty vytvořené tvořivou duševní činností (např. vynálezy, technická řešení, designy apod.), nebo zboží a služby prostřednictvím označení (např. ochranné známky). Na ochranu práv průmyslového vlastnictví je nutná registrace. Tu zajišťuje Úřad průmyslového vlastnictví SR.

Ochranu práv průmyslového vlastnictví zajišťují na Slovensku následující zákony:

- zákon č. 435/2001 Z.z. o patentech, ochranných osvědčcích
- zákon č. 444/2002 Z.z. o designech
- zákon č. 506/2009 Z.z. o ochranných známkách

Českým firmám doporučujeme registraci práv průmyslového vlastnictví na Slovensku. K jejich porušení dochází, i když porušení může vést k přestupkovému řízení, občanskoprávnímu soudnímu řízení či trestnímu postihu.

5.5 Trh veřejných zakázek

Od roku 2016 je na Slovensku v platnosti zákon č. 343/2015 Z.z. o veřejných zakázkách (zákon o verejnom obstarávaní). Jeho cílem je zefektivnění procesů zakázek za využití povinné elektronizace procesu. Zákon definuje zadávání zakázek na dodávku zboží, zakázek na uskutečnění stavebních prací, zakázek na poskytnutí služeb, soutěže návrhů, zadávání koncesí na stavební práce, zadávání koncesí na služby a správu ve veřejných zakázkách. Zákon dále například definuje či upravuje:

- elektronické tržiště - vyhledátele veřejné zakázky a jeho základní povinnosti
- finanční limity - změny smlouvy, rámcové dohody a koncesní smlouvy během jejich trvání
- dokumentaci během celého procesu veřejné zakázky
- rozdělení zakázek na části
- podmínky účasti ve veřejných zakázkách
- využití subdodavatelů
- kritéria pro vyhodnocení nabídek
- zadávání zakázek v oblasti obrany a bezpečnosti, apod.

Veřejné zakázky jsou zveřejňovány ve Věstníku Úradu pre verejné obstarávanie (ÚVO), na stránce: www.uvo.gov.sk

Zákon o veřejných zakázkách č. 343/2015 Z. z. je každoročně novelizován. Cílem změn je zefektivnění a zjednodušení procesu veřejných zakázek. Poslední novela zákona o veřejných zakázkách platná od 1.1.2020 zkrátila lhůty pro předložení nabídek. Zjednodušila se také příprava nabídky. Předkládá se méně dokladů, některé doklady je potřeba vyřadit jednou a mají platnost 3 roky. Zvýšily se finanční limity na jednotlivé typy zakázek. Limit pro přímé zakázky u nákupu zboží, služeb a v oblasti stavebnictví je nyní 180.000 eur. Kvůli spekulativnímu jednání podnikatelských subjektů byl zaveden institut tzv. zjevně bezdůvodných námitek. Desetinásobně se zvýšila kauce za podání námitek, a to z 0,1 % na 1 % z předpokládané hodnoty zakázky. Minimální výška kauce je 2.000 eur, maximální výše kauce se zvýšila na 50.000 eur.

V roce 2021 byl novelizací zákona zvýšen finanční limit pro tzv. zakázky malého rozsahu, které nespádají do působnosti zákona, z 5 000 eur na 10 000 eur. Novelou bylo ze zákona vypuštěno označení specifické a jedinečné požadavky předmětu zakázky. Novela zavádí i tzv. zelené kvóty ve veřejných zakázkách.

Veřejné zakázky na Slovensku jsou zveřejňovány v elektronické podobě ve Věstníku veřejného obstarávání, který vydává Úřad pro veřejné obstarávání SR se sídlem v Bratislavě. Jedná se o nezávislý ústřední orgán státní správy. Mezi hlavní kompetence Úřadu patří:

- vykonává státní správu v oblasti veřejných zakázek
- vykonává dohled nad veřejnými zakázkami
- spolupracuje s Evropskou komisí a zabezpečuje plnění informační povinnosti vůči Evropské komisí
- vydává v elektronické podobě Věstník veřejných zakázek
- vede seznam podnikatelů a registr osob se zákazem účasti ve veřejných zakázkách
- certifikuje nástroje a prostředky veřejných zakázek a akredituje právnické a fyzické osoby
- metodicky usměrňuje účastníky procesu veřejných zakázek
- implementuje zákon o veřejných zakázkách č. 343/2015 Z.z.

Ročně se realizuje na Slovensku několik tisíc veřejných zakázek v celkové hodnotě 4-5 mld. eur. Nejvíce veřejných zakázek vyhlašuje státní správa (71 %), následuje územní samospráva (24 %) a ostatní (5 %). Většina soutěží na malé a velké zakázky probíhá elektronicky. Některé z nich dávají uchazečům pouze krátký čas na předložení nabídky. Proto je v první řadě potřeba sledovat způsob, jakým se nabídka předkládá a také lhůtu, do které je nutné nabídku předložit. Doporučuje se denně sledovat svoji e-mailovou schránku a na žádost o předložení nabídky včas reagovat. Uchazeči o veřejné zakázky by se měli zaregistrovat do Seznamu hospodářských subjektů. Registrace je platná 3 roky, čímž se zásadně odbourává administrativní zátěž.

5.6 Platební podmínky, platební morálka a řešení obchodních sporů

Platební styk mezi českými a slovenskými firmami probíhá zpravidla bezhotovostně v eur v rámci systému SEPA (Single Euro Payments Area). Podle zákona č. 394/2012 Z.z. o omezení plateb v hotovosti je maximální výše platby v hotovosti v obchodním styku omezena na 5.000 eur. Po přijetí opatření proti daňovým únikům se platební morálka na Slovensku zlepšila. Důkazem toho je podle Finanční správy SR vyšší výběr daní. V každém případě je nutné být v obchodním styku opatrný a bonitu obchodních partnerů na Slovensku si prověřit. Doba splatnosti faktur na Slovensku se pohybuje zpravidla od 30 do 90 dní v závislosti na typu zboží (potraviny, spotřební zboží, investiční zboží) a délce spolupráce mezi firmami.

V případě obchodního sporu doporučujeme záležitost nejprve konzultovat s místní právní kanceláří a následně se podle potřeb obrátit na soud nebo na Rozhodčí soud Slovenské obchodní a průmyslové komory (SOPK) v Bratislavě. Některé právní firmy poskytují služby v ČR i na Slovensku (např. Peterka & Partners, Havel & Partners, Cottyn, Kvasňovský & Partners, PRK Partners), a proto lze v tomto směru využít i jejich služeb.

V případě prověření bonity obchodního partnera na Slovensku doporučujeme se obrátit na společnost CRFI - Slovak Credit Bureau. Kromě toho nabízí služby v oblasti získání informací o vlastnické struktuře či hledání klíčových manažerů konkrétní slovenské firmy. Finanční situaci firem lze preventivně ověřit i přes stránku společnosti Finstat na stránce: www.finstat.sk

5.7 Víza, poplatky, specifické podmínky cestování do teritoria

Mezi Slovenskou republikou (SR) a Českou republikou (ČR) neexistuje vízová povinnost. Občané ČR mohou překročit státní hranice s platným cestovním pasem nebo občanským průkazem. Doporučuje se, aby se jednalo o občanské průkazy se strojově čitelnou zónou tak, jak je vyžadováno při vstupu na území ostatních států EU. Nezletilí musí mít vlastní cestovní doklad nebo musí být zapsáni do cestovního dokladu rodičů. Slovenská republika je součástí Schengenského prostoru od prosince 2007. Při cestě autem na Slovensko je nutné mít platný řidičský průkaz, osvědčení o evidenci vozidla, potvrzení o zaplacení povinného ručení (tzv. zelená karta). Při převozu domácích zvířat je potřebný platný mezinárodní očkovací průkaz i cestovní pas pro zvíře.

Podmínky pro pronájem vozidla na Slovensku jsou zhruba stejné jako v ČR včetně půjčoven aut. Městská hromadná doprava je rovněž na stejné úrovni jako v ČR, úroveň železniční dopravy je u nás vyšší. Z vlakového nádraží v Bratislavě se dostanete do centra města jednoduše autobusem, tramvají, taxíkem i pěšky. Z letiště v Bratislavě do centra města se lze dostat autobusem nebo taxíkem (cena cca 5 euro). Na Slovensku působí několik českých dopravců (např. RegioJet, Leo Express, ČSA).

K oblastem se zvýšeným rizikem nebezpečí na Slovensku patří vysokohorské oblasti Vysokých Tater. Z důvodu ne zcela vyhovující dopravní infrastruktury patří k rizikovým místům i některé úseky silnic. Městská kriminalita existuje i na Slovensku. Ve větších městech můžete být v noci okradeni, potkáte žebračky, bezdomovce, drogově závislé osoby i silně podnapilé osoby. S takovými osobami doporučujeme neudržovat oční kontakt a nereagovat na různé narážky. Je třeba si také dávat pozor na svoje věci v průběhu různých hudebních festivalů, vánočních trhů, ve velkých nákupních centrech, nočních klubech či v městské hromadné dopravě. Zvýšená kriminalita panuje v některých oblastech středního i východního Slovenska. Nedoporučujeme zastavovat autem v těchto regionech v obcích za účelem nákupu různých lesních plodů, které se nabízejí u silnice.

5.8 Zaměstnávání občanů z ČR

Zaměstnávání cizích občanů na Slovensku upravuje zákon č. 5/2004 Z.z. o službách zaměstnanosti. Ze zákona vyplývají povinnosti pro slovenského zaměstnavatele o evidenci českých zaměstnanců.

Dále je na Slovensku v platnosti zákon č. 351/2015 Z.z. o přeshraniční spolupráci při vysílání zaměstnanců na výkon prací při poskytování služeb.

Český zaměstnavatel vysílající zaměstnance v rámci poskytování služeb na Slovensko musí nejpozději v den vyslání oznámit na Národní inspektorát práce (NIP) Slovenské republiky následující údaje:

- svoje obchodní jméno a sídlo (pokud jde o právnickou osobu) a svoje obchodní jméno nebo jméno a příjmení a místo trvalého pobytu (pokud jde o fyzickou osobu)
- svoje IČO (pokud ho má přidělené) a rejstřík, kde je zapsán
- předpokládaný počet vyslaných zaměstnanců (uvést jmenovitě)
- jméno, příjmení, datum narození, místo trvalého pobytu a státní občanství vyslaného zaměstnance
- den začátku a konce vyslání
- místo výkonu práce a druh práce vykonávané vyslaným zaměstnancem během vyslání
- název služby nebo služeb, které bude český zaměstnavatel poskytovat prostřednictvím vyslaného zaměstnance na Slovensku
- jméno, příjmení a adresu (na Slovensku) osoby pověřené k doručování písemností, která se bude během vyslání nacházet na území Slovenska (kontaktní osoba).

Český zaměstnavatel si tuto povinnost splní elektronicky - vyplní emailový kontakt, zaregistruje se a vytvoří si konto. Po zaregistrování bude moci oznámit vyslání zaměstnanců a následně uvedené údaje spravovat (uvést změnu u aktuálně vyslaných zaměstnanců nebo doplnit nově vyslané zaměstnance).

Český zaměstnavatel si může tuto povinnost splnit i v listinné podobě

- registrační formulář je dostupný na webu Národního inspektorátu práce i s příslušným postupem. Český zaměstnavatel je povinen během vyslání svých zaměstnanců na Slovensku v místě výkonu práce u kontaktní osoby:
- uchovávat pracovní smlouvu nebo jiný doklad potvrzující pracovněprávní vztah s vyslaným zaměstnancem
- vést a uchovávat evidenci pracovní doby vyslaných zaměstnanců
- uchovávat doklady o vyplacené mzdě vyslanému zaměstnanci za práci vykonanou během vyslání.

Tyto povinnosti podle zákona platí pro každé vyslání (1 den až maximálně 12 měsíců s možností prodloužení na 18 měsíců).

Od 1.1.2022 je minimální mzda na Slovensku ve výši 646 eur měsíčně.

Při využití zdravotní péče českými občany na Slovensku rozlišujeme dvě situace.

1) Nevýdělečný pobyt (turistika, dovolená)

Čeští občané jsou ošetřeni za stejných podmínek jako Slováci. Musí předložit průkaz české zdravotní pojišťovny, který je zároveň Evropským průkazem zdravotního pojištění. Průkaz by měla akceptovat všechna zdravotnická zařízení, která mají smlouvu s některou ze slovenských veřejných zdravotních pojišťoven (VZP, Doversa, Union). Českému občanovi bude poskytnuta nezbytná zdravotní péče na účet jeho české zdravotní pojišťovny. Pokud je český občan nucen z nějakých důvodů zaplatit za poskytnutou zdravotní péči, je třeba uchovat originály účtů o zaplacení i příslušné lékařské zprávy a obrátit se na svou českou zdravotní pojišťovnu se žádostí o refundaci. Doporučujeme v každém případě před cestou na Slovensko uzavřít komerční cestovní pojištění. To zajistí ošetření i nad rámec nezbytné zdravotní péče. Komerční cestovní pojištění do Tater by mělo kryt i rizika spojená s vysokohorskou turistikou či lyžováním, včetně zásahu Horské služby. Některé záchranné akce Horské služby jsou zpoplatněné.

2) Výdělečný pobyt

Pokud český občan vyjíždí za prací na Slovensko, před odjezdem informuje Českou správu sociálního zabezpečení (ČSSZ) a zdravotní pojišťovnu. Od data zahájení výdělečné činnosti na Slovensku se odhlásí z českého systému zdravotního pojištění (nejdéle však do 8 dní po odjezdu). Pojišťovnám stačí zaslat doklad o výdělečné činnosti (pracovní smlouva, potvrzení o registraci ve slovenské sociální i zdravotní pojišťovně). Po návratu ze Slovenska domů se občan ČR opětovně přihlásí u své zdravotní pojišťovny a musí předložit doklad o zdravotním i sociálním pojištění na Slovensku a jeho délce.

5.9 Veletrhy a akce

Účast českých firem a podnikatelů na oborových mezinárodních i regionálních veletrzích a výstavách na Slovensku plně doporučujeme. Tyto akce slouží k navázání nových obchodních kontaktů a zároveň se jedná o efektivní nástroj propagace výrobků a služeb. Veletržními městy na Slovensku jsou Bratislava a Nitra, v případě regionálních veletrhů a výstav Trenčín. Každoročně se na Slovensku konají veletrhy cestovního ruchu, gastronomie, zemědělství a potravinářství, stavebnictví, strojírenství, elektrotechniky i dalších oborů.

Níže uvádíme seznam tradičních oborových veletrhů a výstav s plánovaným termínem konání do konce roku 2022. Přesné termíny veletrhů a výstav v roce 2023 prozatím nejsou k dispozici.

Významné mezinárodní veletrhy a výstavy na Slovensku:

CONECO, RACIOENERGIA (stavebnictví, energetika), 23. 3. - 26.3.2022, Bratislava

Mezinárodní stavební veletrh je zaměřen na stavby, rekonstrukce, zařizování exteriéru a interiéru a také na úspory energie

AUTOSALON BRATISLAVA 2022 (autosalon), 26.4. - 1.5.2022

Mezinárodní autosalon Bratislava - nejkompaktnější automobilová akce svého druhu ve střední Evropě

NÁBYTOK A BÝVANIE 2022 (nábytek a bytové doplňky), 27.4. - 1.5.2022, Nitra

30. ročník mezinárodního veletrhu nábytku, bytových doplňků, designu a architektury

EXPO ITF SLOVAKIATOUR (cestovní ruch), 28.4. - 1.5.2022, Bratislava

Mezinárodní veletrh cestovního ruchu

DANUBIUS GASTRO (gastronomie), 28.4. - 1.5.2022, Bratislava

Mezinárodní veletrh, který mapuje trendy v segmentu gastronomie

INTERBEAUTY (kosmetika, krása), 28.4. - 1.5.2022, Bratislava

Mezinárodní veletrh se zaměřuje na sektory spotřebního zboží, oblečení, kosmetiky, hygieny, krásy a zdraví

IDEB (obránná technika), 10.5. - 12.5. 2022, Bratislava

Mezinárodní veletrh obranné techniky IDEB zahrnuje prezentaci obranné techniky, dynamické ukázky zákroků ozbrojených sil, konferenci věnovanou otázkám bezpečnosti včetně té kybernetické

MEZINÁRODNÍ STROJÍRENSKÝ VELETRH, 24.5. - 27.5.2022, Nitra

27. ročník mezinárodního veletrhu strojů, nástrojů, zařízení a technologií

AGROKOMPLEX (zemědělská a potravinářská výstava), 18.8. - 21.8.2022, Nitra

47. ročník mezinárodní zemědělské a potravinářské výstavy

MODDOM (nábytek, bytové doplňky a interiérový design), 19.10. - 23.10.2022, Bratislava

Tento Mezinárodní veletrh nabízí výběr nábytku, doplňků a množství novinek z interiérového designu. Veletrh nábytku doprovází výstava výtvarného umění ART, neboť umění a bydlení k sobě jednoznačně patří.

AGROSALÓN (zemědělství), 7.12. - 10.12.2022, Nitra

Mezinárodní zemědělský veletrh Agrosalón patří mezi nejvýznamnější veletrhy svého druhu na Slovensku. Představuje stabilní zázemí pro úspěšnou komunikaci odborníků v daném odvětví a prezentuje inovace a technologie v zemědělské technice a mechanizaci.

LIGNUMEXPO-LES (dřevozpracující průmysl), září 2022, Nitra

Mezinárodní veletrh strojů, zařízení a materiálů pro dřevozpracující průmysl a mezinárodní lesnická výstava

6 Kontakty

Podkapitoly:

[6.1 Kontakty na zastupitelské úřady ČR v teritoriu](#)

[6.2 Praktická telefonní čísla \(záchranka, policie, požárníci, infolinky, apod.\)](#)

[6.3 Důležité internetové odkazy a kontakty](#)

6.1 Kontakty na zastupitelské úřady ČR v teritoriu

Velvyslanectví České republiky na Slovensku

Hviezdoslavovo nám. 8

810 00 Bratislava

tel.: +421 2 5920 3303 (ústředna)

e-mail: bratislava@embassy.mzv.cz

web: www.mzv.cz/bratislava

ekonomické oddělení - tel: +421 2 5920 3323, email: commerce_bratislava@mzv.cz

konzulární oddělení - tel +421 2 5920 3340, e-mail: consulate_bratislava@mzv.cz

Pracovní doba:

pondělí - pátek 7:45 hod. - 16:15 hod.

Spojení z letiště a z centra města:

Pro dopravu z letiště M. R. Štefánika v Bratislavě na Velvyslanectví ČR v Bratislavě je možné použít taxi nebo autobus městské hromadné dopravy č. 61. Autobus jezdí k budově Hlavního železničního nádraží (Hlavná stanica), která se nachází cca 2 km od budovy Velvyslanectví ČR. Od budovy Hlavního železničního nádraží se lze dostat k budově Velvyslanectví ČR tramvají č. 1 (výstupní zastávka Jesenského) a následně 5 minut pěšky nebo autobusem č. 93 (výstupní zastávka Zochova) a následně 7 minut pěšky.

6.2 Praktická telefonní čísla (záchranka, policie, požárníci, infolinky, apod.)

- Záchranka: 155, 112
- Policie: 158, 112
- Městská policie: 159
- Hasiči: 150, 112
- Informace o telefonních číslech v SR: 1181
- Informace o telefonních číslech v zahraničí: 12149
- Informační a dispečerská služba motoristům: 18 123, 1815
- Havarijní a nouzová služba pro motoristy: 18 128, 18 154
- Havarijní služba: 0123
- Letecká záchranná služba: 18 155
- Horská záchranná služba: 18 300
- Dopravní záchranná služba (SČK): odstraňování následků dopravních nehod 154

Odtahová a asistenční služba:

- Global assistance Slovakia: 18 118
- Slovenský autoturist klub (SATC): 18 124
- Autoklub Slovakia Assistance: 18 120, 18 112
- Dopravní servis: *75 (z mobilního telefonu)

Zdravotní pojišťovny:

- Dôvera: 0800 150 150
- Všeobecná zdravotná poisťovňa: 0850 003 003
- Union: 0850 003 333

Mobilní operátoři a pevné linky:

- Orange Slovensko
- zákaznická linka: 905
- O2 Slovakia
- zákaznická linka: 949
- Slovak Telekom
- zákaznická linka: 0800 123 456
- 4ka - zákaznická linka: 950
- Poruchová služba pevných telefonních linek: 12129

Další užitečná telefonní čísla:

- Univerzální hlasová informační služba: 1180
- Info asistent (24 hodin denně), jízdní řády, letové řády, ubytování, zdravotnická zařízení, pracovní nabídky a jiné: 12 111
- Stella servis: informace pro motoristy: *75
- Autoklub Slovakia Assistance
- motoristické informace: 18 124
- Ohlašování telefonních poruch: 12 129
- Přesný čas: 12 110
- Dětská linka záchrany: 0800 112 112
- Svoboda zvířat: 16 187
- Linka pomoci oběti násilí: 0850 111 321
- Linka důvěry: 02 4446 0606
- Elektřina - hlášení poruchy: 0800 111 567
- Voda - hlášení poruchy: 0800 121 333
- Plyn - hlášení poruchy: 0850 111 727

6.3 Důležité internetové odkazy a kontakty

Prezidentka SR - <https://www.prezident.sk/>
 Národní rada SR - <https://www.nrsr.sk/web/>
 Úřad vlády SR - <https://www.vlada.gov.sk/>
 Ministerstvo financí SR - <https://www.mfsr.sk/sk/>
 Ministerstvo hospodářství SR - <https://www.mhsr.sk/>
 Ministerstvo investic, regionálního rozvoje a informatizace SR - <https://www.mirri.gov.sk/>
 Ministerstvo zahraničních věcí a evropských záležitostí SR - <https://www.mzv.sk/>
 Ministerstvo zemědělství a rozvoje venkova SR - <https://www.mpsr.sk/>
 Ministerstvo dopravy a výstavby SR - <https://www.mindop.sk/>
 Ministerstvo práce, sociálních věcí a rodiny SR - <https://www.employment.gov.sk/sk/>
 Ministerstvo životního prostředí SR - <https://www.minzp.sk/>
 Ministerstvo obrany SR - <https://www.mosr.sk/>
 Ministerstvo vnitra SR - <https://www.minv.sk/>
 Ministerstvo spravedlnosti SR - <https://www.justice.gov.sk/Stranky/default.aspx>
 Ministerstvo školství, vědy, výzkumu a sportu SR - <https://www.minedu.sk/>
 Ministerstvo kultury SR - <https://www.culture.gov.sk/>
 Ministerstvo zdravotnictví SR - <https://www.health.gov.sk/Titulka>
 Národní banka Slovenska - <https://www.nbs.sk/sk/titulna-stranka>
 Finanční správa SR - <https://www.financnasprava.sk/sk/titulna-stranka>
 Slovenská agentura pro rozvoj investic a obchodu (SARIO) - <https://sario.sk/>
 Eximbanka SR - <https://www.eximbanka.sk/>
 Slovenská záruční a rozvojová banka - <https://www.szrb.sk/>
 Úřad pro veřejné zakázky SR - <https://www.uvo.gov.sk/>
 Úřad průmyslového vlastnictví SR - <https://www.indprop.gov.sk/>
 Úřad pro normalizaci, metrologii a zkušebnictví SR - <https://www.unms.sk/>
 Státní veterinární a potravinová správa SR - <https://www.svps.sk/>
 Slovenská obchodní a průmyslová komora - <https://www.sopk.sk/>
 Slovenská zemědělská a potravinářská komora - <http://www.sppk.sk/>
 Obchodní rejstřík SR - <https://www.orsr.sk/>
 Živnostenský rejstřík SR - <https://www.zrsr.sk/default.aspx>
 Asociace zaměstnavatelských svazů a sdružení SR - <https://www.azzz.sk/>
 Asociace průmyslových svazů - <https://www.asociaciapz.sk/>
 Republiková unie zaměstnavatelů - <https://www.ruzsr.sk/>
 Klub 500 - <http://www.klub500.sk/>
 Svaz automobilového průmyslu SR - <https://www.zapsr.sk/>
 Svaz strojírenského průmyslu SR - <http://www.zspsr.sk/>
 Svaz elektrotechnického průmyslu SR - <https://zep.sk/>
 Sdružení bezpečnostního a obranného průmyslu SR - <https://www.zbop.sk/>
 Slovenský plynárenský a naftový svaz - <http://www.spnz.sk/>
 IT Asociace Slovenska - <https://itas.sk/>
 Rada pro rozpočtovou zodpovědnost - <https://www.rozpoctovarada.sk/>

Hlavní média:

Rozhlas a televize Slovenska - <https://www.rtvs.sk/>
 TA3 - <https://www.ta3.com/>
 Hospodářské noviny - <https://hnonline.sk/>
 Pravda - <https://www.pravda.sk/>
 Trend - <https://www.trend.sk/>